

bis secundo , casu 93. numero 10. & 11. Borgn. Ca-
valcan. de iur. & curia. numero 214. Gasq. Bacq. de
decima iuris. cap. 2. num. 108. Fachin. controv. in-
ris lib. 8. cap. 18. Franc. Muñoz de Escobar , qui
latè rem tractat , de ratiōne. cap. 21. à numero 12.
maximè numero 12. Petr. Gilchen. ad l. instrumen-
ta s. sub numero 44. C. de probationibus , adeoque in
specie non nisi cum illa qualitate acceptari con-
fessio posset , ut ipsi Doctores voluerunt , at in
82 recuperante redditus alienos , neque villum aliud
negotium admixtum habente , qualitas illa redi-
dendarum rationum , velut ex diuersis , & sepa-
ratis stationibus descendens , nec villam pro se
præsumptionem habens , penitus separata vide-
ri debet , argum. Text. in l. 5. C. de compensatio-
nibus , ita cuius proposito sic obseruat Muñoz
83 d. numero 12. vers. Et tenenda , ac proinde talis
qualitas repudiari rete potest , in eo tantum
confessio acceptata , in quo absque illa certa
manet , ex doctrina gl. in l. 5. quidem 9. C. de ex-
ceptione & communi , differt. seq. latus referenda.

4 Quibus & alios non obstantibus executionis *
mandatum , ab ordinario iudice decretum , ex
supra dictis reuocandum duximus , quia l. 1. iū.
2. libro quarto , noua compil. que judicialis con-
fessioni executionem tribuit , de ea , que in li-
tis initio ante sollemnem libelli procriptionem ,
ex iudicis præcepto ad alterius partis instantiam
emittitur , dimitatax accipienda est , ut diximus.
Quod verò de confessio qualitate diuidua
pro actrice dicebatur , eo quoque casu proce-
deret , quo confessio isto modo facta , congruo
ac legitimo tempore in iudicio emanasset , in
ipso videlicet litis exordio , tunc siquidem
posset actor illam absque tali qualitate accepta-
re , ut executioni mandetur , qualitate intia de-
cendum non probata , scius si tempore incongruo ,
puta post item super ordinaria ac iū-
ne contestata judicialis confessio prodisset ,
vt in relata specie , quo casu ; etiam si illa ab-
soluta forer , nec villa contineret qualitatem ,
executioni tradi non valerer , sed iudicis senten-
tiam expectaret , ut supra cum communī refol-
vimus.

85 His itaque concurrentibus in recognitione
priata scriptura , ad eis executionem eodem
modo procedere iudex potest , quo progredivi
re valet ad executionem instrumentorum publico-
rum , vel trium sententiarum , aut unius in
rem iudicataum tractat , aliarumve rerum ,
paratam executionem habentium , neglecta ap-
pellatione , & qualibet partis allegatione , vel
exceptione , nisi legitima , intra decem dies à
die oppositionis , que intra tres alios facien-
da est , proponend , & probanda , quibus
elapsis statim additionis sententia pronuncia-
tur , iuxta dispositionem , & formam Tex. in
l. 5. Tauri 1. & 5. & titulo octavo , libro tertio ,
ordinatum . vetus , l. 3. 4. & 5. titulo decimo septi-
mo , & l. 2. titulo decimo nono , l. 1. 2. 3. & 19. iū.
21. libro quarto , noua compilat. & ultra ordinarios
ubique , & plures alias latissime , & eleganter
prolequantur Gundifal. Paz in praxi d. 4. part.
tempo primo , cap. 2. 3. & 7. Parlad. d. libro secundo ,
versus quotidiani . cap. fin. 5. p. per totam , Amat. Ro-
deric. de executione cap. 1. cum suis articulis , ac
per totum illum tractatum , D. Anton. Pichard.
manuaditionem ad proxim. p. 2. præcepto , & §. 3. cum
seqg.

86 Quea quidem eodem modo locum habent ad-
uersus clericos in eorum foro , iuxta ea , que

resoluunt eleganter Rebūf. 1. tomo ad ll. Gallicas
titul. de iuris obligator. artie. 2. glof. vni. numero
octavo & nono. Roderic. Suarez ad. p. est rem in-
dicatam , s. de iure indicata , in declarat. legi Re-
gni , ampliat. 5. Dom. Couatri , in praticar. qua-
stion. capite quinto , numero quinto , & ab his ; &
alii mutuati Ioannes Baptista Villalob. in curia
commun. opin. litter. E. numer. 252. vers. Roderi-
cus autem , Gundifalilus Paz in praxi . 3. p. tomo
secundo , cap. vni. numero primo , Parlador. dīs.
cap. fin. 1. p. §. 11. ampliat. 7. sub numero vigesimo
octavo , Caranita super ritus magna curia vicaria ,
ritu 166. numero trigesimo septimo. Marcus Anton.
Genuenii in praxi Archiepiscop. curia Neapolit.
capite decimo quinto , numero primo , & secundo ,
dicens , ita in ea curia seruari , ac probatum esse
constitut. Synodal 54. licet ipse de iure verum
non credit. Carolus de Graffis de exceptionibus ,
in prædictis , nn. 70. versi. Contrariam tamen , iuncto
num. 7. 4.

DISSERTATIO XXIV.

De eadem materia priuata scripture re-
congitur , & an & quotenus talis re-
congitio , & judicialis confessio , ut pa-
ratam executionem habeat , simplex ,
clara , atque certa debeat esse quidque
in eo recognitio à confessione diffe-
rat ?

S V M M A R I A.

- 1 Recogitio priuata scripture , ut ei executionem
tribuat , ex sententia Petri Avendani , simplex ,
clara , & certa debet esse , ita ut nō ei adda-
tur , quo verisimiliter impinguetur , aut obscura ,
vel incerta reddatur , ut & confessio , & nu-
mero 41.
- 2 Recognitioni virtualiter inest iterata quadam , seu
repetita confessio indicialiter facta eius , quod
in scriptura continetur.
- 3 Relatum est in refereunce cum omnibus suis qual-
itatibus.
- 4 Confessio indicialis , ut contra conscientem probet ,
vel indicati vni obincat , simplex , clara , at-
que certa , & indubitate debet esse , petitione-
que , vel interrogatio per omnia conformis , &
num. 73.
- 5 Confessio incerta , vel obscura , executionem non
meretur.
- 6 Confessio , qua alternative tamum rem debitum de-
signat , neutrana partem firmans , incerta , &
obscura est.
- 7 Idem in ea , qua amphibologie debitum ostendit ,
ita ut mens conscientis deprehendi nequeat , aut
relatione facta ad aliquid incertum , de quo non
apparet.
- 8 Hispalesis Senatus decisio reseretur.
- 9 Confessio non erit incerta , aut dubia , que post cer-
tam . & perficiam dispositionem , relationem fa-
ctu ad aliquid incertum , de quo non apparet ,
& eius rei exemplum.
- 10 Relatio ad aliquid præteritum facta per dictiōnem
secundam , vel iuxta , aut similes , non stat
conditionaliter , sed causa later.

11 Sententia

Dissertat. XXIV.

295

- 11 Sententia aliquem condemnans secundum morem
præteritum , non est conditionalis , sed pura , &
certa , sicut de more illo non constet.
- 12 Idem in privilegio , similiter modo aliquid conce-
dente.
- 13 Alius omnis , enī natura est , confessio pure
disponere , talem naturam non amittit ex rela-
tione facta ad aliquid præteritum , etiam incer-
tam.
- 14 Confessio incerta , vel obscura non est , qua quanti-
tati expressa plus , minime addit , sed certa
potius inquantitate expressa , & ideo execu-
tionem meretur , cum num. seq. ubi huius sen-
tentia auctores referuntur.
- 15 Plus , minusve dictio , certam quantitatem , qua
ex expressione conslat , minime auget , vel mi-
nimis.
- 16 Confessio , quam pars facit per verbum credo , vel
videtur , incerta , an dubia an sit ? & numero
seqq.
- 17 Testis depositio facta per verbum credo , vel vi-
deatur , nulla eius sufficiens causa redditur , in-
certa , & dubia est , nec regulariter admitti-
tur.
- 18 Factio de proprio deponens pars , etiam per ver-
bum credo , vel videtur , sibi praedicat , quia
illud ignorare facile non presumitur.
- 19 Responsio sufficiens sit in interrogatioibus per ver-
bum credo , que aduersariū ab onere proban-
di relevat.
- 20 Confessio de credibilitate aquæ praedicat , ac de
veritate.
- 21 Confessioem ita fallam , paratam apud nos execu-
tione habere docuerunt Parladorius , & alij
Repincolis.
- 22 Confessio biminius , inae Regio nouissimo non
admittitur , & ideo negre ad viam ordinariam
valeat , ut per eam quis condemnetur , & mul-
to minus ad executionem , contra Parladorium ,
& eius auctoritas.
- 23 Quorum ratione sententia sub certo sensu defendi-
tur , & ad præsum reducitur , quia in Hispalen-
si , & Granateni Senatus plerunque probata
est.
- 24 Responsione claram , & certam de facto proprio
sensu , & iterum recusat , malisfecto facere pra-
sumunt ad executionem vitandam , & ideo in
legi panam incidit , ut pro confessio habeat.
- 25 Confessio , quæ in genere tamum debitum designat ,
nulla certa quantitate expressa , non est omnino
incerta , & eius rei exemplum , cum 3. num.
seqq.
- 26 Quantitas , quæ facile liquidari , & ad certitudi-
nem redigi potest , non potest absoluere incerta ,
& inexiquabilis dici.
- 27 Gl. 2. in l. certum 6. ff. de confess. à paucis
animaduersa expeditur , & explicatur.
- 28 Confessio que certum genus exprimit , premissa
salem quantitatē liquidatione ad instantiam
adversi rite facta , executioni mandari po-
test.
- 29 Confessio incerta ex doctrina Bart. eodem modo
executionem meretur , ac sententia incerta , &
in executione declarabitur , & qualiter hoc ac-
cipiendum sit ? cum num. seqq.
- 30 Instrumentum publicum , ut executioni mando-
tur , iusta sententia sic dispositio , certum debet
esse , ac liquidum , maxime sententia inae Regia
Hispaleno.
- 31 Instrumentum biminius , nisi non extrema cer-
tam quantitatē , sed in genere tamum damp-
ni , vel intercessi referat in eo sit promissa , pre-
missa liquidatione , executioni mandari po-
test.
- 32 Bart. variis in locis diversimode loquens circa exe-
cutionem sententia , vel instrumenti , quid in-
certum , & illiquidum continentis , declaratur ,
& conciliatur.
- 33 Liquidatio rei illiquidis , in sententia , vel instru-
mento exequibili contenta , non recte sit in pro-
gressu executionis tam decretum , ac scripta etiam
ante ipsam realiter executionem , sive pignorum
renditionem , vel additionem , ut plures falsi
existimaretur , id Bartolo impudentes.
- 34 Fieri tamen potest in preambulo decernende exe-
cutionis , quod Bart. executionem vocat , argu-
itam multo verius intelligitur à Barto , & ceteris
frequenter.
- 35 Factio tamen liquidatione in discussa executionis
ante additionis sententiam , & realem execu-
tionem ; non est ipsa executio retrahenda ob-
appellationem eo presertim interpositam , quia
liquidatio non praecedit executionis manda-
tum.
- 36 Lex fin. §. fin. ff. quod metus causa , ex-
penditur , & remissio intelligitur , ibi-
dem.
- 37 Instrumentum conditionale similiter liquidandum
est , sive eum conditio summarie verificanda ,
& probanda , recitato , antequam executionis
mandatum decernatur.
- 38 Confessio adiecta qualitas , sive que tamum quis
se confessi esset , non aliter , nec alio modo
individualia , sive ab ipsa confessio inseparabilis
a plures putatur.
- 39 Contrarium longe verius esse ostenditur , & num.
seqq.
- 40 Proclatio iuri contraria non admittitur , nec
protestantem relevant.
- 41 Prodicens scripturam si , quiescit pro se facit ,
& non alii , tali protestatione non innatur ,
quomodo in his etiam , quia contra se faciant ,
eadem scriptura habeat.
- 42 Confessio per adiectam qualitatem tunc demum
merita redditum , cum talis qualitas ut ipsa
ab illa protestatione posse stare non potest ,
negre à confessione dimid. , & quando id comi-
gitur.
- 43 Confessio debitoris quod sit conditio , vel ad
diem , vel sub certiori modo promiserit , aut certum
ad aduersariū accepteri , sibi ab eo debita ,
qualitate individualia , & alii confessio conni-
xam , ac verisimilem comitit.
- 44 Qualitas individualia , & alii confessio conni-
xam contra se presupponit aduersariū , non po-
test ab ipsa confessione dimid. , sed vel simul cum
ea admittenda est , vel simul repellenda.
- 45 Quod limitatio nisi tam qualitatem impugnat ,
eam probare potestur sit.
- 46 Confessio , cui qualitas dividitur , sive ab eadem
confessione separabilis adiectio , acceptari posse
potest , qualiter reputata , & quando id con-
sintit cum n. seq.
- 47 Qualitas confessio à debito adiecta , quod sal-
veria pecuniam debet , vel pactum sibi fa-
cilius fuerit à creditore de non peccando , illi-

B. b. 4. dñs

- dna est, & separata ab ipsa confessione, contra plures, qui huiusmodi qualitates commixtas esse existimatunt.
- 48 Qualitas, qua licet actus confessio coniuncta, & commixa sit, atque tamen contra se presumptionem habet, dividua dicuntur, sine a confessione separabili.
- 49 Confessio debitoris quod perfunditur absque animo se obligandi quicquam promiserit, iuri præsumptione aduersatur, &c. n. 8.
- 50 Confessio debitoris, quod sicutum seruum præmisit, non auctor de petitio, sed de alio servit, iuri contra se præsumptionem habet.
- 51 Confessio debitoris quod pecuniam alterius nomine ac de mandato eius accepterit, iuri contra se præsumptionem habet.
- 52 Mandatum, ut ipse in falso consistens, in dubio non præsumitur, nisi probetur.
- 53 Granatensis Curiæ definitio in proposito referatur.
- 54 Confessio qualitatem dividuam coniuncta, si alioquin legem facta fuerit ante, vel post litis contestationem, ad executionem, vel condemnationem prædestinata, si sic confessio est, talem qualitatem non probet.
- 55 Lex 2. verl. Confessando, tit. 7. lib. 4. nouæ compil. optime intelligitur contra nonnullos Regnicolas, &c. n. seqq.
- 56 Lex noua aliquid disponens, in dubio non censetur iure commune subvertitur.
- 57 Qualitates, quibus quis ad sui iuri defensionem viruit, dolore opposita non consentitur.
- 58 Qualitas confessioni adiecta, qua ab ipsa confessione separari potest, executionem non impedit, & ideo ad decem dies referenda est, iure Regio probandis exceptionibus aduersus executionem oppositi præstitutus.
- 59 Contrarium, nempe interim à iudice terminum confitenti assignandam esse ad qualitatem præbandam, magis placuit Anilesto, & alii Regnicolas, quorum sententia concorditer, & c. n. seqq.
- 60 L. 8. tit. 3. p. 3. optimè intelligitur contra nonnullos Regnicolas.
- 61 Intelleximus hunc sensu eius legis paraphrassem Gregorii Lopez ostendit.
- 62 Termini affermationis per indicem facienda, runc demum locus est, cum ille non est à iure præfusus.
- 63 Confitenti, & solutionem, vel acceptilati nem alleganti orum terminus ad eam præbandam à iudice facti possit, articulus fuit olim controversus, in quo Gregorius Lopez dubius in locis hic relatis sibi contrarius videtur.
- 64 In eo articulo Joannes Andreas tutius esse docuit, terminum à iudice assignari, interim dilata sententia.
- 65 Idem apertius docuit Baldus, afferens sententiam, qua quis condemnatur ad solendum, nisi solusionem intra certum tempus probauerit, valere.
- 66 Gregorius Lopez à contrarietate, quam secunda habere videtur, vendicatur, & numero seqq.
- ¶ Doctoris dictum accipendum est, iuxta legem, quam interpretatur, vel allegatur, bid.
- 67 Lex 2. tit. 22. partit. 3. inter diuersos indicem modis primo communeras præceptum de solendo, in limine iudicij factum in confessum.

- 68 Franciscus Avilesius, & Joannes Pavadorius decentes, confitenti sub qualitate dividua, vel innerisimili terminum a indice assignandum esse ad qualitatem præbandam, nec ante executionem ab eo decirerit dam esse, loquuntur in terminis iuris Regi nouissimi.
- 69 Forma sententia, & præzis iuxta eam à nonnullis indicibus seruata, in his terminis iuri aduersatur, & contraria præzis merito innatin in Hispalensi & Granatensi Senatu.
- 70 Decisio incidentis Granatensis prætorij referatur.
- 71 Index inepit adstringit res ad id præbandum, quod probare necesse non habet.
- 72 Confessioni recognitum, quod simplex, clara, & certa debet esse, et executioni mandari possit, non agere recognitioni adaptatur, in quo piures hallucinatus sunt.
- 73 Confessio debitis legitime in iudicio facta, sola per se disponit, ac totum facit, prouide per se etiam simplex, certa, & clara debet esse, vi contra confitentem probet, & executioni iuris valeat.
- 74 Recognitio propria scriptura, sine eius per relevantem approbatum, per se nihil facit, sed ea tenus tantum vim habet, quatenus ad scripturam ipsam referatur, qua si sit simplex, clara, & certa, eius recognitio recognoscendi nocet, ait vero minime.
- 75 Declarat nibil de novo agit, sed id quod est detegit.
- 76 Recognitioni priuata scriptura applicari non potest quod de confessioni qualitate dividua, vel dividuam vulgo tradidum est, & quare cum numer. seqq.
- 77 Qualitas recognitioni adiecta, licet alia recognitione connexa, & contemporanea sit, per se tamen sicut, non potest non distinguunt, & separari ab ipsa recognitione, & quare?
- 78 Qualitas recognitioni adiecta, quacunque sit, iuri contra se præsumptionem regulariter habet, & quare? cum numer. sequenti.
- 79 Qualitas recognitioni adiecta si vera esset, verisimile non est, quod non in eodem chirographo continetur.
- 80 Cap. cum venisset 6. verl. Cum autem, de institutionibus, optime expenditur, & ex-naturae.
- 81 Qualitas vel exceptio à iure præsumpta, et exceptio defectus causa in chirographo non expressa, item exceptio non numerata pecunia, a recognitente intra biennium in ipso recognitionis actu opposita, ipso iure executionem impedit.
- 82 Qualitas recognitioni, vel confessio adiecta, quod obligandis animus defecit, iure minimè præsumitur, & ideo è reiecta, dura probata non furvit, recognitio, vel confessio executioni mandari potest.
- 83 Notabile huic rei exemplum in criminalibus traditur.
- 84 Exempla in criminalibus, proposita quationi de differentia confessionis à recognitione non satu adaptantur.
- 85 Qualitas à delictum confitente pro ipsis excusatione adiecta iuri contra se præsumptionem habet, donec ab eodem consciente probeatur.
- 87 Confessio in criminalibus à analitate ei adiecta, & cumque coniuncta, & commixa separari, & ad condemnationem saltem pana extra ordinaria per se sufficit.

APPEN

APPENDIX PRÆCEDENTIS.

- ¹ Inter extera requisita, vt priuata scriptura: à parte in iudicio recognita, paratam habeat executionem, tunc communeras Auendanus de exequendas mandatis 2.p. cap. 30. numero 3. in 1. & 4. requisito, quæ quia se ad inuicem coitinent, simul in unum coniungere, & paulo alius hoc loci examineat constitui. Sunt autem illa, vt recognitio sit simplex, clara, & certa, ita ut nihil addatur, quo verisimilitudinem impinguatur, aut obscura, vel incerta redditur. Ex eoque portissimum Auendanus mouetur, quod cum confessio, vt iudicari vim obtineat, illis debet constare qualitatibus, consequenter & recognitio easdem exigat, quippe * cui virtualliter in ista iterata quadam, seu reperita confessio judicialiter facta eius, quod in scriptura continentur, quasi militet in hoc casu vulgaris regula, * quod relatum est in referente, cum omnibus suis qualitatibus. *Laf. 100. 77. ff. de red. inf. l. instiitutio talis 10. verl. Proinde ff. de condition. institutionum. l. scita scripto 38. ff. de condit. & demonstrat. ait. Prator 5. & in sententijs 59. ubique in 8.1. ff. de radicata, quam regulam ultra ordinarios ubique, notant, & ad varia expoundant Philip. Dec. conf. 43. numer. 2. & conf. 6. numer. 6. tom. 1. & conf. 647. numero secundo, & tertio, tom. 2. Paulus Parvitus conf. 2. ex numer. 51. & conf. 19. à numer. 12. libro tertio. Nicolaus Euerard. conf. 4. numer. 71. & conf. 5. numer. 34. & 35. volumen. 1. conf. 2. numer. 10. conf. 6. numero quarto, & conf. 1. numero sexto, vol. 2. Tiraquel. posse leges combinabiles 1.7. ad. verbum expres, à numer. 182. Sebalt Medicis de reg. inv. reg. 10. Roder. Suar. ad 1. post rem indicatam ff. de re indicat. in declarat. legis Regni, extens. 2. numero secundo, Iul. Clar. §. restituendum, quest. 4. numero tertio, & quaq. 36. numero secundo, Franciscus Milancensis decis. 8. numer. 9. libro secundo. Marcus Anton. Peregrin. de fide committit. art. 16. numero secundo, & art. 29. numer. 27. Ceuallus præf. quaq. tom. 3. quaq. 8.8. numer. 129. & 130. Fontan. de pali. nuptialis. claus. 6. gloss. 3. pars. 7. numer. 72. & 73. D. Ioannes Baptista Valencula conf. 5.1. numer. 17. tom. 1. conf. 101. numer. 92. & conf. 121. numer. 7.1. tom. 2. D. Ioannes del Castillo de terribus, cap. 5. numer. 3. cum seqq. Farinac. decis. possum. part. 1. deci. 127. numer. 1. ultra plures alios relativos a Simone, & Aug. Barbosa ad principia, & axiomata iuri, illo litera. D. numer. 13. & ibidem Gabriele Aluarez numer. 57. hoc vero axioma.*
- ² Verum ego, vt certa separam ab incertis, illud quod confessionem certissimum esse statuo, illam quidem, vt contra confitentem proberet, vel iudicari vim obtineat, impliçem, claram, atque certam, & indubitatem, petitionique, vel interrogacione per omnia conformem esse debet, quemadmodum colligitur ex l. de aitate 11. 5. quod autem ait Prator, illuc, omnino respondisse non videatur, qui ad interrogatum non respondit, & nihil intereat, illuc: an obsecre respondent, & interrogato, vel interrogatorem, ff. interrogat. in fac. 1.3. l. certum 6. suntela gloss. 1. ff. de confessis. l. generaliter 12. in fine; illuc: quod sua quicque voce dilucide presentantur: Cod. de non numerata pe-
- concius, doceat Baldus ibi, numer. 10. sine quaest. 21. Alex. conf. 182. numero sexto, libro quinto. Iacobus Aluatuotius in capite primo, 9. causulis, in 2. numero quarto, & quinto, si de fendo defuncti futuris conteruferit, Mohedanus decis. 3.7. alias 2. subtil. de restit. spoliis, ad finem, Paul. Emilius Voralius decis. 191. numero primo, part. 1. Iacobus Putenus decis. 50. numero secundo, & tertio, libro tertio, Rota nouissima decis. 22.1. numer. 18. part. 1. & deci. 324. numer. 1. part. 2. Floridus Maulonius de causis executiis, ampliat. 13. numer. 9. & ampliat. 36. numer. 50. idemque apud nos probat l. 31. verl. Pero queremos, illuc: deuen responder en cierto a las preguntas, que les fazen, otorgando, o negando llanamente, & lex 4. vers. Otroli, que se fecha en cierto, titul. 13. part. 1. & in confessione, vt executioni mandari possit, lex 5. illuc: las confessions claras, tit. 21. lib. 4. nova compilat. vbi Azevedo. num. 24.
- ³ Ex quibus primò constat, confessionem in certam, vel obscuram, executionem non mereri, qualis ea erit quæ, vel alternativæ tantum rem debitam designet, neutram partem firmans, vt exemplificat Accurit. in Lonica. verbo solvere, vers. Certum, C. de confessis, in proposito relatus, ac receptus à Roderico Suarez, ad 1. post rem indic. notabilis, seu cau. 3. numer. 13. ff. de re indicata, vel * amplioblogicæ, itaut mens confitentis deprehendi nequerit, iuxta l. 3. ff. de rebus dubiis, cum similibus. aut relatione facta ad aliquid incertum, de quo non apparet, argument. Text. in l. si sic legatum 75. §. 11. ff. delegatis 1. & in l. qui plures 18. in fine, ff. de usu, & ususfructu legato, cum traditis à Baldio in l. 2. numero quarto per illum quoque Texum, C. de errore adnotat. Francise, Aretino conf. 7.6. numero sexto, Ludouic. Romano conf. 194. numero secundo, ac post aliis Felino in cap. 2. numero undevicesimo, verl. Aliquando verò, & numer. 12. & 13. de re scriptis, Curtio iuncte conf. 92. numer. 10. Hieronym. Ceuallo practic. quæst. communiam contra communem, libro primo, quaq. 44. numer. 3. & 4. Mar. Giuba decis. 10. numer. 14. Michaelo Reynoso obsernat. iuri lib. singulari, obsernat. 74. ex numer. 10. maximè numer. 13. & 14. D. Ioannes del Castillo quotid. convarones. tom. 4. cap. 43. numer. 35. & tom. 7. fine de tertii cap. 5. numer. 7.16. & finali, cum aliis infinito in specie, quæ in Hispalensi Senatu me iudice agitata est 5. die Augusti anni 1626. inter Didacum Perez Viloria, & Don Ioannem Flores, incolam oppidi de Carmona, nam cum ille hunc in iudicio requiretur, vt auctor reperiet monile; quod ab eo nomine pignoris accepterat, pro ducentis ducatis, ipsi à se multudin datis, eadem ducenta sibi redderet, super quo ante omnia reum à iudice interrogari periret; hic autem facto sibi à iudice præcepito, vt qualiter res accidisset declararet, fatetur quidem quandam se ab illo quantitatam, cuius obtemporis lapsum non recordabatur, sub eo pignore accepisse mutuo, ceterum rem actam esse diceret in chirographo, quod ipsi Didaco ea de re confessat, cœque sibi ostendo patatum se ad solendum quicquid eo continetur subiungere; ordinariis index, alio non expectato, compulsionis, seu coercitionis mandatum, quod vulgo mandamento de apercio, dicimus, aduersus reum protulit, vt illa ducenta solueret, & eo non soluente, vendi sub hasta pignos illud, & ex eo actori satisficeret; à quo decreto Don Joannes nostrum prouocauit Senatum, in quo illud

illud reuocauimus, terminum partibus assignantes ad allegandum, & probandum quicquid ipsis conuenire videtur; quia praterquam quod etiā dicta confessio executionem mereretur, non tamē per compulsionem, sed per executorum mandatum debuit exequi, ut de cetero saltem dies reo ad defensionem superferret, accessit & illud, quod confessio ipsa nullo prosus modo executione digna fuit, cum clara, & certa noh fuerit, iuxta nuper tradita.

Non autem erit incerta, aut dubia confessio, que post coram, & perfectam dispositionem, relationem faciat ad aliquid incurrēt, de quo non apparet, veluti si quis fateatur se obligatum esse ad solendum quotannis Titio tot modios tricti, vel vini amphoras, aut quid simile, secundum antecessorum motem, sive prout, aut secundum quod antececessor lūtore confuerant, nam etiā tali antecessorum more, vel solutione non contet; non eo minus eiusmodi confessio certa erit, & executionem mereretur, cum relatio, * vel adiectione illa non sit conditionaliter, sed causaliter, argumentum. Textus in l. eum qui §. 9. Iustinianus, in 2. illuc: scriptum secundum mandatum Seij. ff. de constituta pecunia, per quem Text. sic nominavit notarunt in sententia, * eo modo condamnante, Bartol. numero primo. Salycket. numero tertio, & Paulus Castrensis. numero quarto, ibi, alia iura inducentes, idem Bartol. in extravaganti ad reprimendam, verbo prout, vers. Si vero de illo praeterto non constat, sub titulo Quoniam in lega maiestatis criminis procedamus, post funditorum libros, ubi adfert etiam optimum Text. cuius & Castrensis meminit, * idem in privilegio probantem, in cap. Abbate 25. vers. Nam priuilegio, ininde vers. Si vero verbum, de verbis significat. Quia ratione idem obseruit in confessione, & instrumento, similiter enunciationem habente, & generaliter * in omni actu, cuius natura sit confessio, ut disponere, que ex relatione illa, eiulque in certitudine minime tollitur, vt & docuit Bartol. in d. vers. Sin vero, ac notarunt, eius doctrinam sic ampliatam communem dicentes, Aretinus d. conf. 73. numero quinto, vers. Circa tertium, Ludovicus Romanus conf. 336. numero tertio. Felinus in dict. cap. de indicis scriptis, num. 10. vers. Sed certe videatur, & ibidem Philippus Decius num. 30. 1. 32. & 53. idem Decius in l. edita numero trigessimo sexto, C. de edendo, & conf. 63. numero quinto, conf. 168. diligenter, numero quarto, vers. Ultimū non obstat, volum. 1. & conf. 350. numero primo, vers. Et hoc confirmari potest, volum. 2. Curtius junior conf. 97. numero tertio, & post plures alios Boecius decif. 6. numero primo, Franciscus Vetus inter communes opiniones, tom. 2. libro nono, iuri 34. numer. 83. vers. Et sequitur, Anton. Gomez in l. 1. Tani numero vnde- cimo, Matienus ad l. 2. titulus quartus, libro quinto, noue compilat. glo. 9. numero duodecimo, vers. Hac verba inuita, vel secundum Parlador. libro se- cundo, rerum quotidianarum, capite fin. 1. p. §. 12. numer. 31. Joannes Gafias de nobilitate, glo. 41. sub numero quarto. Marcus Anton. Peregrin. de fideicommissi, artic. 16. numer. 111. vers. Primum est, & num. 114. Leander Galganetus de condit. & demonstr. p. 2. capite primo, quisi. 1. & numer. 13. Petrus Zenodus singulari 28. numero primo, vers. Tamen ut dicit, & numer. 1. & 3. & singulari 32. numero quarto, Ceull. d. quesi. 44. numer. 1. ad fin. vers. Vbi dicit, iunctio numer. 2. ac numero quinto,

vers. quia est distingendum, Giurba d. decif. 10. numer. 15. vers. Aut secundum, & Ioannes del Castillo d. cap. 43. a numero trigessimo, qui alios congerunt, nouissime Augustinus Barbosa de dictioribus ofūrequent. dict. 358. numero octavo, Fatinacius decisionum posthumarum p. 1. decif. 17. numer. 1.

Ratiō incerta, vel obscura non ex eo confessio dicetur, nec proinde minus executionem mereretur, quod in ea expedita quantitatē plus minus addiderit, hæc etiā adiectione, * certam alioquin quantitatē, quæ ex expressione conflat; minimè aget, vel minutus, ceu videtur licet ex. Publica Mania 26. §. finali, illuc: Pondo plus manus decem, ubi notat Bartol. numero primo alia iura expendens, ff. depositi 1. in actione 19. §. signat, illuc: veluti aureos tot plures, ff. de fusiis, ubi idem Bartol. numero quarto, optimè Baldus in rubrica, C. depositi, quisi. 6. sive num. 6. & 7. Alexand. conf. 8. ad finem, vers. Sicut dicitur, volum. 4. Philipp. Dec. conf. 325. circa fin. vers. Et in similis, Ludovicus Romanus. singul. 541. Anton. Corsetus, Baldi verba transcribens, in tractat. de minimis, 2. p. quafi. 29. post princip. sive numero decimo quarto, circa finem, inter tractatus Doctorum volum. 1. Robertus Maranta de ordin. iudiciorum, 2. p. sexta partis, alio 6. de testium producit. numero trigessimo, Benvenutus Stracha in tractat. de adiectione, ultima pars, a numero trigessimo primo, Iosephus Macard. de probat. libro primo conclus. 61. numero octavo. Vincent de Francis conf. 191. num. 3. Marta de clasulis part. 1. clasula 54. Petrus Zenodus singul. 80. numero secundo, D. Illephonius Perez de Lara de Capellani lib. 2. capite octavo, num. 4. & 5. Augustinus Barbosa in tractat. de dictioribus, dict. 1. 6. numero tertii, conferit optimus Text. in l. hac venditio 7. §. ultim. fidei conuahenda empione, & in regula vi- li. 27. libro sexto, & in terminis, quod adiectione illa confessionem dubiam non reddat, neque executionem cius impedit, notarunt Parlador. d. libro secundo, rerum quotidianarum, cap. finali 1. & numero nono, Amator Rodericus de executione capite primo. artic. 2. num. 28. in princip. Volanus in Curia Philippica. p. de indicis executio. §. 5. num. 2. vers. Per claras tene. Confutat quæ post Socium, & alios tradit Stephanus Gratianus disceptat. forens. libro primo, cap. 183. num. 31. & 32.

Deinceps neque confessio illa incerta, aut dubia vulgo existimatur, quam pars fecerit per verbum credo, vel videatur, ut executionem minus meteat, quam si per verba omnino assertiva facta esset. Id quod ex eo non leviter suadetur, quod licet tali depositione, * per ea verba facta, nulla eius sufficiente causa reddit, incerta, & dubia sit, nec ad probandum efficax, argument. Tex. in l. 4. iuncta glo. magna, vers. Vel solam, & l. testium 14. alia 18. iuncta glo. verbo præstio fint, C. de testibus, cap. quatuor 3. in fin. illuc: & credere ita esse, iuncta glo. ultim. eadem tit. cap. litteris 12. illuc: eavt credebant intentione, cap. 3. loco 13. illuc: testes dixerunt se pro certo crederet, iuncto vers. Ad maiores, illuc: quia minus sufficienter credidisti esse probatum, de præsumpt. & vbiique communis, quam resoluunt Alex. conf. 74. numero 6. libro 1. conf. 6. numer. 1. & conf. 147. numero 16. 17. & 18. & conf. 187. num. 13. lib. 2. conf. 42. numero 21. lib. 4. & conf. 91 numero 4. & 5. lib. 1. Philippus Dec. conf. 25. n. 5. conf. 36. num. 4. tom. 1. conf. 24. & conf. 647. vbi-

que num. 6. tom. 2. Iason. conf. 60. num. 10. & 11. volum. 5. Grammat. conf. crimin. 25. numer. 8. & conf. ciuii 71. numero sexto. Marant. de ordin. iud. d. p. 6. parvis actu 6. de test. producit. numero decimo quinto, vers. Hinc est, & numero decimo septimo, ac post plures alios Anton. Gomez varior. relat. tom. 3. capite duodecimo, numer. 10. post med. vers. Item addit quod ad hoc, Masead. de probat. libro primo, conclus. mibi 459. per totam, maximè à numero sexto, & 11. lib. 3. conclus. 1369. maximè à numero primo, ad 11. Villalobos in arario commun. opin. litter. T. numer. mibi 131. Petrus Dueñas in allegat. pro marre, que ex ista post tractat. regularum, numero quinquagesimo quarto, latissime Fatinac. innumerous congerent, praxis, & theorica criminalis p. 2. de oppositionibus contra personas testimoniis, quesi. 58. §. 2. hinc à numero sexagesimo secundo, & 12. Carolus de Graffis in tractat. de except. excep. 14. a numero quinquagesimo primo, illuc 11. part. 3. l. 1. vers. Y las responsiones, tit. 4. lib. 3. ordinamenti, & in. 1. in prime. tit. 7. lib. 4. nova compilat. at posita id aperte correcta est in l. 2. post princip. vers. Y no por palabra de creo, o no creo, eadem tit. & libra, & in terminis notarunt Gregori. Lopez in d. 4. 11. part. gl. 3. Didacus Perez. in d. 1. ordinamenti, tit. 1. Azeud. in d. 1. 1. compilat. num. 7. & in d. 1. 2. num. 9. & num. 74. ad verbum, T. 79. por palabra, Gundifal. Paz in praxi, tom. 1. §. temp. num. 77. & 78. quare cum talis confessio neque ad viam ordinariam valeat, vt per eam quis condemnari possit, multo minus ad execu- cutionem adeo rigida, & exorbitantem sufficiet, quod miror non animaduertisse Parlador. & eius asseclas. Quorum * ramen sententia in eo sensu defendi, & ad proxim reduci poterit, prout plerunque redacta est, & in Hispalenit, ac Granatenit, Senatu me indice probata, vt pars, qua per verbum credo, vel videatur confessio est, iterum ad instantiam actoris clarè, & aperte declarare iubatur sub legis illius secunda intermissione, seu panis comminatione (vulgò con apercibimento) quod scilicet alijs pro confessio habebit, eti adhuc sub jidem, vel similibus verbis, & non assertiorie declarauerit, in eum tanquam confessum execu- tio legitimè decernetur, vel ob presumptam ipsius militari in senem, & iterum reculando 24 clamare rei, quam scire presumitur, responsio- nem, spuma iudicis admonitione, ac legis pena, cui sponte se submissè censeretur, ex reg. l. Imperatoris 34. ff. de iure fisci. conferunt tradita, à Menochi. de arbitrat. lib. 2. g. 211. an. 6. & cors. 363. n. 7. 9. & seqq. vol. 4.

Deniique non est omnino incerta confessio 25 ita ut executionem non mereatur, qua in genere tantum debitum designet, nulla certa quantitate expressa, puta si quis ex causa certa administrationis, vel danni dati, debitorum se fatetur, nam cum* quamritas facile li- quidari, & ad certitudinem redigi possit, non potest absolute incerta, & inexequibilis dici, ex reg. Tex. in l. certi conditio 9. ff. de rebus creditis, l. hac venditio 7. §. huiusmodi, ff. de contrab- empt. l. 1. 2. & 3. C. de sententiis, que sine certa quantitate, cum ubique notari, & in terminis docuit * Accursius, à paucis animaduertit, in l. certum 6. schola 2. ff. de confessi. dum incerta confessionis exemplum subiicit in ea, qua vel re, & genere incertum continet, vel re tan- tum; planè innuens, non esse incertam eam confessionem, iudicati vim obuincat, que certum saltant genus exprimit, quia videlicet * pra- 28 missa

missa saltet quantitatis liquidatione, ad instantiam adoris ex iudicis decreto ritè, ad tòque parte citata facta, executioni mandari poterit, ut explicit magis Bart. licet Accurit, immemor, in l. vni. nam. 8. C. eodem tñ. dum air, quod eodem modo metetur executionem confusio incerta, ac sententia incerta, & in executione declarabitur, & ex tñ sententia, contra Angelum in l. 1. se confessus s. numer. 2. ff. de custodia rerum, indistincte negantem, prefato modo confessum pro indicato haberi obseruat longe melius, Bart. doctrinam explicans, & ad praxis reduceens, Rodericus Suarez in l. post rem indicatam, in dñ. decisi. 17. ac decisi. 14. infra. de actor. Alexand. conf. 188. numer. primo, & secundo, libro secundo, & conf. 136. numero quarto, in fin. cum seq. volum. 5. & in dñ. 1. ff. delegat. 2. numero tertio, in fin. & numero decimo tertio. Iafon. in d. 1. ff. de edendo numero trigesimo primo, vers. Contrarium, & numero trigesimo secundo, & post alios Rebif. 1. tom. ad II. Galicas titul. de literis obligatoris, artic. 1. gliss. 9. numer. 7. & seqq. Bocrius decisi. 52. numero octavo, Callancus ad confusiones Burgundia, rubr. 1. §. 6. gliss. ultim. numero decimo tertio, vers. Adverte etiam, Imbert. Rupellanus libro primo, forens. actionum capit. quartu, & statute statuta (prout apud nos extat) quod instrumentum liquidum, ac purum esse debet, ut executioni mandati possit, id ipsum agnoscit Benedictus de Barcis d. quas. 2. ante median. ver. Et hoc intellige esse verum, late Roderic. Suarez in d. 1. post rem indicatam, in declaratione legis Regni, 4. limitat. a numero quinto, & in l. 2. titul. de los emplazamientos, siue de comprehenditionibus, libro secundo fori, §. sed pone quatenus, numer. 4. Dom. Praes. Couart. late, & eleganter explicans, varior. resolut. libro secundo, capite 1. numer. 1. per totam, maximè in vertice. In summa, Francisc. Auliclus capite 10. pratorum, verbo execucio, numero quadragesimo nono, cum quatuor seqq. Menoch. qui hodie hanc sententiam magis communem esse autumat, de adipiscend. possit, remed. 5. quas. 9. sub numero quinquaginta nono, iuncto numer. 70. & 71. Gundulfus Paz in praxi, 4. p. 10. numero primo, capite 1. numer. 1. cum duobus seqq. Patlador. libro secundo verum quod illa est executioni liquidatur, nec enim per executionem intellexisse conferi debet executionis tam decreta, ac incepit progressum, quia in eodem progrecessu liquidationem fieri sufficiat ante realen executionem, siue pignorum venditionem, vel additionem, ut perperam accepterunt Paulus Castrensis numero nono, Fulgos. numero septimo, & Romanus numero quarto, in dñ. 1. ff. de edendo, & exercitu frequentius teste Iafone (qui tamen restat ab eis recedit (num. trigesimo secundo), vers. Ego etiam, & Horofcio numero nono, ibi, Padilla in dñ. 1. numer. 47. ff. de legatis 2. qui id magis probat, ut & fecere Benedictus de Barcis in tractat. de garantia prima pari, quas. 2. in princip. & ante med. ver. Sed tamen in hoc passu, Anton. Maria Galefus de forma camerae ius obligat. tertia part. cap. de liquidat. numero quinto, ad finem, Dicacu Perez ad l. 4. titul. 8. libro 3. ordinamenti, glossa prima, pag. mibi 1078. vers. Vtrum autem, ad finem, Alphons. Azeued, in dñ. 1. ff. compilat. numer. 31. & 41. Sigismund. Scaccia de appellatione, quas. 1. limit. 9. numer. 14. cum seqq. Catolus de Grassis in tractat. de exceptionibus, except. 36. numero septimo, Don Franciscus Salgado de Regia protest. quarta part. capite 10. numer. 58. & 59. sed intellexisse potius videri debet Battalus per executionis verbum, decernenda executionis preambulum, in quo dumtaxat fieri liquidatio potest, ut execution locum habeat, in

et probetur ex reg. Tex. in l. hoc iure 10. vers. non autem peti quicquam posse, quam exploratum fit, & c. ff. verb. obligat. cum similibus, & in terminis notarunt Rebif. 1. tom. ad II. Galicas titul. de literis obligatoris artic. 2. gliss. numero septuagesimo primo, & 74. Roderic. Suarez in d. 1. post rem indicatam, in declarat. legis Regni, numer. 5. Anton. Gomez in 1. 64. Tam. numero septimo, & varior. resolut. 2. cap. 21. numero vigesimo nono, vers. Item etiam, D. Couart. d. lib. 2. varior. cap. 11. numero secundo. Petrus Peralta in l. 1. numer. 84. ff. de legat. 2. Auliclus de verbo executione, num. 57. Gundulfus Paz in praxi, d. 4. p. tom. 1. cap. 1. numer. 18. & c. 2. numero 16. Parlad. d. libro primo, verum quotidian. cap. fin. 1. p. 8. 12. limitat. 5. sine numero 39. & 40. Azeued, in d. 1. titul. 21. libro quartu, compilat. numer. 36. Valaf. de iure embry. 1. p. quas. 7. numero trigesimo quarto, vers. Unde, Ceuall. d. quas. 39. numero quarto. Volanus in Curia Philip. d. 2. p. §. 7. numero septimo. Amator Roderic. dñ. artic. 4. numero 31.

7 Præterea deducitur ex supra traditis, confessione qualificatae qualitate individua, fine ab ipsa confessione inseparabili, executionem similiter non mereri, quia nec est simplex, peritio- nis conformis, nec certa, & indubitate, cum per talen qualitatem impugnetur, argumento Textus in l. 1. s. si quis simpliciter, cum adductis à Bartol. numero ultimo. Alciat. numer. 5. & 9. ff. de verbis obligat. & à Boerio decisi. 243. numero duodecimo, post prim. & decisi. 339. numer. 4. vers. Nam simpliciter, ac ultra eos refolum plures alij relati, ac recepti ab Alexand. Raudeni decisi. 10. Pisana numero quartu, & infra latius referendi. Cuius rei exemplum illud subiungit Lambertinus de iure parvatus 1. p. 2. lib. quas. 6. art. 6. numer. 6. quem refert, & sequitur D. Valdeflus addit. 1. ad Roder. Suar. in d. 1. post rem indicatam, notab. seu cap. 3. sub lit. D. sine vers. Et id est si quis, cum videlicet adiiciens qualitatem ait, sub illa confiteri, non aliter, nec alio modo, idemque voluit Bald. in l. si quidem numero tertio. Cod. de exceptionibus (hotribus glosa ibi, que tamen recte inscripta id simpliciter non dixit) ac docuerunt plures alij, congregati à Boer. d. decisi. 243. numer. 11. Bac- caron. de differentiis inter iudicia ciuilis & criminal. dñ. 44. 40. numer. 9. Verum hoc exemplum, * tantorum virorum pace dixerim, per quam fallax est, & simpliciter acceptum minime defendi potest, quia si qualitas confessioni adiecta, alias iure possit ab ipsa confessione, etiam in iure confite- te, separari, patrum certe illa eius protelatio proderit, cum iuri sit contraria, qua * nullo modo admittitur, nec protestantem relevat iuxta celebrem glossam doctrinam verbo materna, post principium, vers. Et hoc etiam, in l. alimenta 11. C. de negotiis gestis, quam ultra ordinarios ibi, late exornant, & ex pluribus receptam dicunt Iafon. §. fuerat, numer. 105. in lib. de actionibus, & in l. non solius 8. §. morte numer. 46. ff. de noui oper. nunciat. Alciat. in l. de cœfatio 40. & numer. 22. ff. de verb significat. Palacius Rubens in cap. per verbras, notab. 3. §. 14. numer. 2. de donis, inter. Mafcat. de probationibus, conclus. 434. numer. 21. & 22. libro 1. & conclus. 916. numer. 18. lib. 1. Joan. Car. de nobilit. gloss. 5. numer. 8. & ad varia expoundit post alios Joan. Petr. Sardus conf. 432. numer. 30. libro tertio & decisi. 62. numer. 34. & 35. Polidorus Ripa obsernat. 138. numero 4. & 5. Scraphin. decisi. 734. numero secundo. Joseph. Sesle decisi. 143. numero 17.

38 D. Vela Dissertat. Iuris Tom. I.

Fontanel. de past. matrialib. classol. 6. gloss. part. 6. numer. 39. Scaccia de indic. libro secundo, cap. 11. numer. 54. 58. & 59. Stephanus Gratianus dis- ceps. forens. libro primo, cap. 33. numero 16. & libro se- cundo cap. 244. numero 37. & cap. 400. numero 21. & tom. 3. cap. 455. numero 28. & decisi. Rota. Marchia 54. numero 17. ac decisi. 134. numero 10. Ceuall. pract. quas. tom. 2. quas. 696. numero primo, & seqq. Giurib. decisi. 85. numero 24. Anton. de Amatis resolut. 50. numero 19. D. Martinus de Larriategui elect. iuris dispuat. libro 8. cap. 3. numero sexto, ad fin. nouis- sine Cabrerus de triplis cap. 11. numero tertio, vers. Nec quicquam facit. Quorum plerique idem ex ratione * resoluunt in producente scriptu- ram, & si quatenus pro se facit, & non alias ut tales protestatio cum non relectet quominus in his etiam, qua contra se faciunt, eidem scriptura state tenetur, ut & post alios tra- dunt Marcus Anton. Natta conf. 165. numero quar- to. vers. In contrarium, libro secundo, Marcus Ant. Peregr. conf. 9. numero primo vers. Protesta- tionem illam, Aymon. Crauet. de antiquit. tem- por. fest. 1. §. viii de verbis, numero 85. Octavianus Cacheranus decisi. Pedemont. 3. numero 26. & decisi. 71. numero 61. vers. Ne obflat clausula, Franciscus Burfatus conf. 14. numer. 10. libro secundo, D. Ioan. Bapt. Valen. uela conf. 5. numer. 59. Floridus Mau- fonus de confis. executiviis libro primo, ampliat. 36. numero 45. quicquid contrarium sententiam cum Innocent. & aliis probate magis videatur, asser- tens pro ea esse communem iudiciorum usum, Menchac. contron. illus. libro primo, cap. 2. numero nono, sed & Burfatus d. conf. 14. numer. 36. & 37. Est igitur necesse ad hoc, ut confessio per adiectionem qualitatem incerta reddatur, adeoque absque illa executioni mandati nequeat, quod verisimiliter impugnetur, ut initio monui, quod tunc denum * contingit cum vi ipsa, absque vi- la protestatione, qualitas adiecta per se state non potest, neque à confessione diuidi, quia si actui confessio coniuncta, & connecta sit, nec aliquam contra se presumptionem habeat ve- luti * quod quis sub condicione, vel ad diem, 43 vel sub certo modo promiserit, que sunt inter se coniuncta, & veritabilia, aut centum v. g. ab aduersario accepit, que sibi ab eo debita erant, quod iure potius presumuntur, quam quod accepit indebita, lemn. de indebito 25. in princ. vers. Sin vero, illuc, presumptionem videlicet pro eo, esse, qui accepit nemo dubitat, ff. de pro- bat. cuius generis qualitas * non dñe ab ipsa confessione diuidetur, sed vel simul cum ea admittentur est, vel simul repellenda, argum. Text. in l. in causa 27. in princip. ff. de procuratoribus, lemn. alium 17. vers. Planè, ff. de negot. gestis, 1. ac- tate 1. §. 1. illuc, fides enim ei contra se habebit, ff. de interrogat. in in. fac. l. cum quatinus 16. vers. Sed verius, ff. de administrat. tui. iiii * talem qualitatem impugnat, cum probare pa- ratus sit, d. i. cum indebito in princip. vers. Et id est ff. de probat. l. Aurelia 28. al. 9. §. idem quasit si tuor, ff. de liber. legata, vbi nota. Bart. numero primo & secundo, optimè Lapus allegat. 24. numer. 6. numero sexto, vers. Quarto iterum, & communis, quare refoluunt, & probant Menoch. de abi- tracta 93. numero 16. 20. & 21. & alij inferius re- ferendi; secus si * qualitas confessioni adiecta, diuidita sit, sive à confessione separati va- leat. Id quod dupliciter, accidere potest, primo si actu * confessio, contemporanea, &

connexa non sit, sed ab eo penitus remota, arg. Tex. in *Leteram* 29. §. verf. *Horennius*, illic, si species, in qua pupilla in integrum restituenda desiderat, ceteris spesibus non coharet, nihil proponi cui à tota sententia recedi auctor popularis audiendus sit, ff. de minor. & in l. *scire debemus* 29. in *principi*. ff. de verb. obligat. *p*ropter quod soluerit pecuniam, quam se mutuò accepisse constitutus, vel quod patrem sibi factum fuerit non petendo, quicquid has qualitates connexas esse confessioni debiti existimant plures relati, nec omnino improbat à Boer. *diss. quæst. 143. numero quarto, circa medium*, verf. *Quoniam confiteri, & numero uno, verf. Alia & secunda, & diss. quæst. seu decif. 39. sub num. 5. verf. Tamen Sign. rrolus, ac planius recepti à Menoch. d. casu 93. num. 21. in 4. confirmat.* verf. *Nec in hoc, & numero 22. Morl. in empor. titul. de fide instrument.* quæz. 3. num. 2. quos carpit recte Nic. Genoa, cuius statim mentionem faciam.

Deinde qualitas diuidua dicetur, sine à confessione separabilis, si quamvis actui confessio coniuncta, & connixa sit, alioqui tangent contra se præsumptionem habeat, puta quod perfunditoris quis ablique animo se obligandi quicquam promiserit, contra regul. Tex. in l.

Labeo 7. §. *Sorius*, verf. *Equivocum non arbitror, quenquam dicere quod non semper, & verific. Ceterum illi: nemo existimandus est dixisse quod non mente agitaverit, ff. de sapienti. legata, quam expendit in optimo proposito. *Caesar Barcius post dictiones Bononiensibus conf. enico numero sexagesimo sexto*, vel quod * *stichum* v. g. promisit, non autem de petito, sed de alio senserit, elegans Tex. in l. *inter fiduciam* 83. §. *si fiduciam, verf. Quid & in iudicis ff. de verb. obligat. iuncta eius l. ratione à Menochi tradita lib. 2. de arbitrar. casu 93. num. 32. & generaliter tradunt Abbas Imol & alij in l. c. *cum venissent*, per Text. ibi. de insit, ac post alios Hieron. *Gigas* conf. 43. num. 35.**

Alio etiam modo qualitas confessioni adiecta, alioqui coniuncta, portat ab ea, ob contrariam iuris præsumptionem separari, veluti si fateatur quis pecuniam, qua ut indebet soluta reperitur, alterius se nomine, sine de eius mandato accepisse; quia cum * mandatum vi potè in facto consilens, in dubio non præsumatur, nisi probetur, ex regul. Tex. in l. in *bello* 12. §. *facte*, ff. de capitiis, facti l. fin. ad fin. illici credidisset mandato fratris venisse, ff. pro empore, elegans Text. in e. cum in iure perius 31. de officiis delegat. & cum Bald. & aliis resoluunt *Alexand. conf. num. 19. libro quartu*, & *conf. 191. lib. 6. Paris. conf. 47. num. 38. volum. 1. Felin. in e. sicut 16. ex num. 26. de sent. & re iudic. *Beroi. in e. 1. 55. de indicis. Menoch. de præsumpt. lib. 2. preiump. 15. num. 3. & præsumpt. 33. ex num. 1. Mardon. de præbat. tom. 1. concil. 78. num. 7. tom. 2. concil. 107. num. 8. ultra alios à me congettos in extemporalis lectio e. i. de fide instrument. Salmantica typis excafa. num. 14. verf. Qua tamen sententia, & à Nicola Intrigliolo conf. 1. num. 98. & 111. D. Ioannes Bapt. Valençuela conf. 119. num. 84. tom. 2. potest & vix acceptari confessio receptionis, repudiata illa qualitate, dum à confiteente probata non fuerit. Atque ita * pronunciam est me iudice in Granateni Prætorio 28. die Octobris anni 1675. in causa Ecclesiastica Ludouici Gonçalez de Queuedo, vicini ciuitatis de Alhama, cum Licenciatu Ioanne Romero de Monto-**

ya beneficiario oppidi de Alhendin. Nam cum dictus Ludouicus anno 1620. vendidisset cuamdam mercatorii Granateni duas coloniae fortis (vulgo dictas fuerentes de poblacion) illius oppidi de Alhendin sub pretio non gentorum & amplius ducatorum, ac dictus Licentiatu Ioanne Romero prætextu mandati, quod se habere dixit à Don Hieronym. Altamirano illius loci dominio, ad quem eius gabellis pertinere affirmavit, octingentos numeros argenteos, vulgo reales, à dicto Ludouico venditore gabella nomine receperit, qui tamen ad dominium illum minime pertinebat, quia in venditione illius oppidi, ipsi à Rege facta, nominatio excepte sunt gabellæ fundorum dormorum, ac censum ibi venditorum, pertinuum ad ciuitatem Granatenum, ob canque causam quidam. Petrus Vicente, gabellarium Granatenum conductor, iterum à dicto Ludouico gabellam dictæ venditionis judiciali decreto recuperasset, ipse Ludouicus coram Vicario generali Granateni comparuit, petens ab eo ut iuberet, dictum *Licentiatum*. Joannem Romero sub iuramento declarare quemadmodum ab ipso accepisse praefatam summan gabellæ nomine, nec illi, nec loci domino, cuius se mandatum habere dixit, debite, sed ciuitati Granateni, cuius conductori eandem postea solvere coactus est, vt ex instrumentis à se exhibitis apparuit, illo autem confitente se summan illam nomine dicti domini accepisse, citemque soluisse, Vicarius Granateni executionis mandatum pro memorata summa indebito recepta aduersus cum virtute confessionis protulit, à quo ipse appellationem interposuit & cum illa neglecta Ecclesiastica vitterius ad eum censuris cogendum processisset, eius rei querelam derulat ad Senatum, qui ex praefata ratione Ecclesiasticum vim nullam facere declarauit, quod nimur mandatum illud iuste decretum fuit virtute confessionis certa, & claræ quod receptionem indebito pecunia, incerte autem ac inuerisimilis quod mandatum, quod reus ipse à loci domino se hatere subiunxit, nec proinde appellat per eum interposita executorum iudicis mandatum suspendere potuit, iuxta latè prædicta dissertatione tradita.

Idem denique videtur est in aliis exemplis quæ tam in civilibus, quam in criminalibus referuntur, citandi, in quibus omnibus confessio, recta tali qualitate, pura certa, & clara manet adeoque * si alioqui legitimè facta fuerit ante 54 vel post litis contestationem, iuxta latè præcedenti dissertatione tradita; ad executionem, vel condemnationem proderit, dum qui sic confessus est, qualitatem à se adiectam non probet, sic etenim voluit glos. magna à verf. Sed contra, in l. si quidem 9. C. de except. quam ultra ordinarios ibi probant Bartol. numero secundo, & tertio, & ceteri communiter in d. *idem quefi*, Abbas Panomitan, numero vigesimo nono, Cardin. Zabarella num. 1. in 3. oppositione, Imola num. 10. & Iacobus Zechius num. 4. & 5. ad finem, verf. Itam presupposito, cum tribus numeris sequentibus (qui exstat in eis repetitiones canonicas tom. secundus) in cap. borm., in 2. per Text. ibi, de postulat. prælatorum, Alexandr. conf. 87. numero primo, lib. 1. & conf. num. 22. lib. 4. & conf. 80. num. 5. & 6. lib. 7. Iaf. in l. vi. vīm, num. 1. ff. de iustitia, & iure, & i. manifesta 3. numero octavo, ff. de iustitia, Alcianus responsa.

responsa 461. numer. 8. *Mariana de ordinarii iudiciorum 6. part. actu 5. de confessione numer. 27. verf. Aut contra illam Rolandus à Vale conf. 17. numer. 28. volum. 3. Hippol. Riminald. conf. 127. à numer. 5. & 9. conf. 86.8. numero 24. vol. 2. latissime, & elegantie Fulvius Pacianus de probat. libro primo, cap. 25. per totum Ioan. Gutier. præf. quæf. libro tertio, numero 32.5.3. & 34. Parlador. libro secundo, veru quoctidianus. cap. fin. 1. part. §. 4. numero 5. Hieron. Ceuall. præf. quæstion. 1. quæf. 362. numero primo, secundo & tertio, Matta conf. 133. à numero 5. Stephanus. Gratian. discept. forens. lib. 1. cap. 130. numero 19. & 20. & libro secundo cap. 319. numero 21. & 22. & libro quartu, cap. 781. numero 15. libro quintu, & cap. 851. numero 24. optimè Ioannes Griullus Sequanus decif. *Dolens* 12. ex numero duodecimo, Scaccia de iudicis d. libro secundo cap. 11. à numer. 87. ad 103. & ex numero 332. ad 381. *incisus*, Alex. Trentacing. & Heccul. Marecot. var. refut. libro secundo, ille cap. 45. numero 2.3.11. & 14. in 3. & 4. conclusione, hic veto resol. 1. de confessio, d. numer. 19. ad 22. Nicolaus Genoa de scriptura priuata lib. 1. quæf. 3. alias 4. præmissi ex numer. 89. ad 105. Ioannes Zangerus in tract. de exception. part. 5. cap. 26. à num. 173. Hieron. Buccaron. d. differ. 40. ex numer. 1. Floridus Manfonius de causis excusis lib. 1. quæf. 3. num. 3. D. Ant. Pichard. mandatius ad præsum. part. 2. præcepit & §. sub numer. 6. D. Ioan. del Castillo. post hanc scripta vñus, quod. contrav. tom. 5. fine 2. part. 5. lib. cap. 165. numer. 31. D. Valençuela conf. 152. numero 159. & 60. & conf. 126. à numero 24. libro secundo, qui supradictum prodidit, cum alius infra.*

55 Nœc est id quoquomo immutatum per legendi 2. illuc. Confessando, & negando simplemente & sin cauella, in 7. libro quartu, nova compilat. quicquid contrarium velit Azeued. ibi, d. numer. 65. relatus nec improbatu à D. Ioan. del Castillo. d. numer. 3. ad fin. nec enim * censenda est lex illa unico verbo totam iuris communis obseruationem subverttere, contra reg. Text. in l. si quando 35. C. de inofficio. testam. cap. Ecclesia verba 57. verf. Ne cetera, & verf. Neque enim, de electi. cum similibus iuris locis, latè à me exornatis sup. dissertat. 5. numero 8. cum 3. seqq. sed excludere tantum qualitates confessio diuidus, vel etiam coniunctas, alioqui tamen contra se præsumptionem habentes, que sole simplicitati confessio obstant, & canque cautelatam redunt, ex eis vero minime, * quippe quibus ad iuris sui defensionem, quis vti celeretur, ad eoque absque vlo dolo ex reg. l. nullus obdet. 55. atq. 67 ff. de reg. iur. atque ita praxis apud nos frequentissime admisit, quam mox referenda refutum.

Quibus consequens est, vt eo casu, quod qualitas confessio adiecta ab ea separari per adversarium potest, sola admissa confessione quantum sibi proficia est, qualitatis illius probatio, quam confiteenti in cunctis diximus, ad decem sit referenda dies iure Regio probandis exceptionibus, aduersus executionem oppositis, præstitutoris, vt rectissime ad proximam obseruantur Joannes Gutier. præf. quæf. libro primo, quæf. 116. ex numero secundo, Alphonse Villadiego, dñm ad eum se referit, in politico cap. 2. numero 46. verf. T. aque la confessio, Ceuall. d. quæf. 362. numer. 4. Amator Rodicetus de executi. cap. 1. art. 2. numer. 26. Volanus in *Carta Philip.* 2. part. §. 5. numero terio ad finem, quicquid * contrarium, & quod per eam ipse Gregorius Lopez tradidet in dict. leg. 8. parti-^{za}.

Verum ab hac contrarietate facile (si fallo) Gregorius vindicari potest, cum necessario accipiendus sit iuxta legem, eius interpretationi incumbit, ex recepta Bart. doctrinam l. non formam 8. §. *sliberationis*, num. 7. ff. de liberatore le-

gaia;

gata, cuius in simili memini differat. 13. num. 4. lex vero illa 2. tit. 22. partit. 3. quam Gregorius commentatur, inter diuersos iudicij modos primò communerae præceptum de soluendo, a iudice in limine iudicij factum in confessum, iuxta terminos legis, vers. Mas quando, ita, eadem partit. 3. ut adiicit idem Gregor. d. glos. 2. in principi, in qua specie queritur, an si res non simpliciter confessus fuit, sed simul solutionem allegavit, terminus ei à iudice in præcepto illo de soluendo, ipsi virtute confessionis faciendo, statuad solutionem possit, vi simul ad eam probandam datur, eoque lapso executionis mandatum aduersus reum posuit, quod nos in gradu appellationis renocandum merito duimus per nupter resoluta. Ex quibus duplice iudicem errore lapsus fuisse constat: in primis dum qualitas probationis alium prefixis terminum, quam iure Regio ad exceptions in via executiva probandas præstitutus est, sequuntur Aule, & Parlador, quos super confutauimus. Deinde in eo, quod putauit, qualitatem temporis, debiti confessioni adiectam dividuam esse, & ab ipsa confessione separabilem, cum re vera dividuam sit & actu confessione contemporanea, & conexa, nec illam contra se presumptionem habens, ut & superius late ostendimus. Quare inepit, index reum ad probandum, adstrinxit, quod probare necesse non habebat, ex reg. Tex. in l. ad probationem 11. vers. Nam ies vendicantem, C. de probat. in c. cum contingat 36. vers. Verum, cum relatis à gl. verbo nihilominus, de officio delegati, & me latius differt. 12. numero quarto, ac per consequens nedum vbi reus parum concludenter qualitatem illam probavit, ut hie accidisse diximus, sed etiā nullo penitus modo eam probalit, non eo minus ab executione, quam confessio illa per se non rebatur, absoluendus fuit.

Hæc de confessione breuiter dicta sine, quæ tam non æque recognitioni adaptari possunt tametsi plures in hac materia indiscreti loquantur, vt prater alios videre est apud Petrum Auendafium, initio citatum, Petrum Augustinum Morla, & Nicol. Genoa, paulo ante relatos, quos plane hallucinatos esse vel inde confat, * quod confessio ipsa sola per se disponit, ac totum facit, atque adeo per se etiam simplex, clara, & certa debet esse, vt contra conscientem probet, vel indicati vim obtineat, sive executioni mandari possit, ut recognitio, * cum nihil sit aliud, quam scriptura propria 74 per selectionem approbat, vt praed. differat, ostendimus sub numero tertio, per se quidem nihil facit, sed etiam tantum vim habet, quatenus ad scripturam recognitum refertur, ac proinde in scriptura tantum exigere debemus, quod simplex, clara, ac certa sit, vt addita recognitio recognoscendi præjudicet, propriètate reficitur regulilla, quod relatum est in referente, cum omnibus suis qualitatibus, cuius initio mentionem fecimus, non in recognitione ipsa, argument. Tex. in lib. heredes palam 21. 8. 1. illic, nihil enim nunc dat, sed datum significat, ff. de refut. l. adeo 7. 8. cum quis, in fin. ff. de aqua rerum domin. cum humilibus, quibus * pro regula traditionis est, cum qui declarat, i. hil de novo agere, quam regulam opime pluribus relatis exortant Anton. Gabt. communione confessione, libro sexto, titul. de regn. iur. conclus. 3. numero primo, Roland. à Valle conf. decimo quinto

maneat itaque, sententiam illam Aulefij, & Parladorij, cuiusque auctoritate à nonnullis iudicibus observatae præsumuntur, terminum confitenti statuendi ad probandum solutionem, vel similes qualitatem a se allegatam, etiā nonnulli habere videatur, qua ratione eam absolue non improbat Ioan. Gutier. ubi supra, iuri tamen plane aduersam esse, adeoque merito contraria sententiam, & præsumptio magis inualuisse, quam Hispalensis, & Granatensis Sententia, & Ioannem Fernandez Espigares, cui ille tradidisse se dicebat ex causa venditionis centum, & septuaginta arietes, ad auroniam ciuitatis Granatensis, fide habita de pretio, ad cuius solutionem, præmissa illius declaratione, ipsum sibi compelli petit. Cum autem reus declarasset, se arietes illos ab actori comparasse pro pretio quatuor mille, & quadragesima octo regalium, sive argenteorum numerorum, duobus terminis pro dimidia parte soluendo, nempe diebus diui, Ioannis anni 1631. & 1632. ac pro priore dimidia soluibile diebus sexcentos, & amplius argenteos, quorum reliquum oblatum, a realiter consignavit, & al-

Dissert. XIV. 305

teram dicidiam suo tempore soluturum patatum se dicit, actor confessionem in omnibus, præter termini solutioni designati qualitatem acceptans, eius virtute pro dimidia parte, quæ supererat, executionem statim petit, index vero trium dicentum terminum reo præsistit ad qualitatis illius probationem, alteri parti contrarium probare volenti communem, intra quem cum neutra intentione suam concludenter probasset, sed per teles, de auditu, & credulitate nulla reddituca causa deponentes, illo lapsu pro reliquis duobus milie, & viginti quatuor regalibus executionis mandatum aduersus reum posuit, quod nos in gradu appellationis renocandum merito duimus per nupter resoluta. Ex quibus duplice iudicem errore lapsus fuisse constat: in primis dum qualitas probationis alium prefixis terminum, quam iure Regio ad exceptions in via executiva probandas præstitutus est, sequuntur Aule, & Parlador, quos super confutauimus. Deinde in eo, quod putauit, qualitatem temporis, debiti confessioni adiectam dividuam esse, & ab ipsa confessione separabilem, cum re vera dividuam sit & actu confessione contemporanea, & conexa, nec illam contra se presumptionem habens, ut & superius late ostendimus. Quare ratione nec recognitioni applicari potest quod de confessionis qualitate dividua, vel individua diximus, vt applicari vir aliqui doctissimus D. Joannes Baptista Valenç. conf. 1. 12. ex numer. 8. vers. Quid est magis certum, vixque ad numer. 60. inclusive nonnullorum Doctorum, qui in confessione loquuntur, autoritate mixus, immerito sane, paci tanti vici dixerim, quia qualitas confessionis adiecta simul utrumque continet, & ideo si illa sit alias acti confesso connexa, & contemporanea, nec iuris contra se presumptionem habeat, non potest ab ipsa confessione quoquomodo scindi, iuxta ea quae diximus 37. ac recognitioni * adiecta, qualitas, per se quidem stat, ac proinde licet acti recognito connexa, & contemporanea sit, non potest non distinguiri, & separari ab ipsa recognitione, que nudum tantum recognoscens factum recipit, nempe à se, vel alio de ipsius mandato scriptum, vel subscriptum esse chirographum, cum quo nihil profecto commune habet qualitas, obligationi in eo contenta adiecta, ac præterea * talis qualitas, quæcumque sit, iuris contra se presumptionem regulariter habet, cum confessio in ipso chirographo facta; simpliciter, & abique illa qualitate emanans, nec verisimile sit, * si qualitas illa vera esset, non in eodem chirographo continetur, argumento. Text. in l. vna. 6. ubi auctor 11. in fine, illuc nam si contrarium volebat, nullus erat difficultas coniunctio eti disponeat, Cod. de caduc. tollend. 1. capitulo secundo, post medium, vers. Vnde si circa, de translat. Episcopi, & in cap. ad audienciam 12. in fine, de decimis, iunctis que per hæc iusta in similis notariis post alios Philippus Decius confil. 4. 12. numero 9. post princip. & conf. 11. numero 11. libro secundo, Ludon. Gozadina. conf. 29. numero 16. vers. 4. ex quo in alio capite, & conf. 8. 3. numero 9. vers. Præter a & secundo, Paulus Parvus conf. 3. numero 7. & confil. 8. numero 5. lib. 2. ac riuſus confil. 8. numero 8. lib. 1. D. Joannes del Castillo quidam, confit. 1. cap. 1. numer. 6. confit. elegans Textus, * cuius illi non meminere, in cap. cum venienti 6. vers. Cum auctor, illuc: & Archib. p. cap. sine conditione qualiter concessisset ipsius eidem, post concessione adseruit, quod ipsam concessisset, inflationibus, & custodiis vacantibus Ecclesiast. exceptis, ex ea infiniti cui addendum est Ioan. Gutier. recte explicans præst. qualit. lib. 3. quarto 19. numero. 1. Nisi illi, * qualitas adiecta talis sit, quæ aliqui a iure presumuntur, vt exceptio defecuta causa in chirographo non expresse, item exceptio non numerata pecunia, quæ intra biennium à recognoscente in ipso recognit. acti opposita est, & alia, de quibus in sequenti dissertatione latè disceram, qua' ratio ne paulo ante vnu verbo regulariter. Quod si ad contr. rium, * vel diuersum recognoscen-

Dissert. XIV.

num. 17. vol. 3. Petr. Surd. conf. 2. 88. num. 10. lib. 2. & conf. 180. num. 9. & 45. lib. 3. ac decif. 70. num. 1. libro primo, & innumeris aliis cogitatis Marius Giurba in consuecidines Semari Messanensis, cap. 2. gloss. 1. num. 4. & 5. Camillus Borellus in summa decif. tom. 1. titul. 3. num. 51. cum dubius sequenti, b. D. Joannes del Castillo qn id. controver. tom. 3. cap. 10. numer. 10. August. Barbola ad axioma inv. axiom. 66. Simon Vaz Barbola, & Gabr. Aluar. de Velasco ad eadem axioma, & principia inv. litera D. sille numer. 8. hic vero num. 37.

76. Qua ratione nec recognitioni applicari potest quod de confessionis qualitate dividua, vel individua diximus, vt applicari vir aliqui doctissimus D. Joannes Baptista Valenç. conf. 1. 12. ex numer. 8. vers. Quid est magis certum, vixque ad numer. 60. inclusive nonnullorum Doctorum, qui in confessione loquuntur, autoritate mixus, immerito sane, paci tanti vici dixerim, quia qualitas confessionis adiecta simul utrumque continet, & ideo si illa sit alias acti confesso connexa, & contemporanea, nec iuris contra se presumptionem habeat, non potest ab ipsa confessione quoquomodo scindi, iuxta ea quae diximus 37. ac recognitioni * adiecta, qualitas, per se quidem stat, ac proinde licet acti recognito connexa, & contemporanea sit, non potest non distinguiri, & separari ab ipsa recognitione, que nudum tantum recognoscens factum recipit, nempe à se, vel alio de ipsius mandato scriptum, vel subscriptum esse chirographum, cum quo nihil profecto commune habet qualitas, obligationi in eo contenta adiecta, ac præterea * talis qualitas, quæcumque sit, iuris contra se presumptionem regulariter habet, cum confessio in ipso chirographo facta; simpliciter, & abique illa qualitate emanans, nec verisimile sit, * si qualitas illa vera esset, non in eodem chirographo continetur, argumento. Text. in l. vna. 6. ubi auctor 11. in fine, illuc nam si contrarium volebat, nullus erat difficultas coniunctio eti disponeat, Cod. de caduc. tollend. 1. capitulo secundo, Ludon. Gozadina. conf. 29. numero 16. vers. 4. ex quo in alio capite, & conf. 8. 3. numero 9. vers. Præter a & secundo, Paulus Parvus conf. 3. numero 7. & confil. 8. numero 5. lib. 2. ac riuſus confil. 8. numero 8. lib. 1. D. Joannes del Castillo quidam, confit. 1. cap. 1. numer. 6. confit. elegans Textus, * cuius illi non meminere, in cap. cum venienti 6. vers. Cum auctor, illuc: & Archib. p. cap. sine conditione qualiter concessisset ipsius eidem, post concessione adseruit, quod ipsam concessisset, inflationibus, & custodiis vacantibus Ecclesiast. exceptis, ex ea infiniti cui addendum est Ioan. Gutier. recte explicans præst. qualit. lib. 3. quarto 19. numero. 1. Nisi illi, * qualitas adiecta talis sit, quæ aliqui a iure presumuntur, vt exceptio defecuta causa in chirographo non expresse, item exceptio non numerata pecunia, quæ intra biennium à recognoscente in ipso recognit. acti opposita est, & alia, de quibus in sequenti dissertatione latè disceram, qua' ratio ne paulo ante vnu verbo regulariter. Quod si ad contr. rium, * vel diuersum recognoscen-

77. Verum exempla in criminalibus non satis 84 propositæ questioni adaptantur, in qua agimus de discriminanda confessione à recognitione, à qua quidem in criminalibus minime distat, cum in eis generaliter sit, * qualitatem à delictum 85 confitente pro ipsius excusatione adiectam, cuiuslibet coniuncta, & conexa sit, iuris contra se presumptionem habente, donec ab eodem contente probetur, 1. 1. Cod. ad l. Cornel. de Sicar. 1. si non coniunct. 5. Cod. de inim. capite primo, & de presumpt. vbia lib. quondam iura adduxi in solenni prelecti ad eum texum, quam meis Salmantica dictabam auditoribus, vnde * in illis causis confessionem à qualitate ipsa separari, & ad condemnationem faltem pœnae extraordinariae per se sufficere docuerunt Batt. numero primo, & secundo, & exteri communiter in l. Amelius 28. 5. idem quodlibet, ff. de liberat. leg. & pluribus relatibus refolunt, ac probant Bernat. Diaz, & ad eum Salzedus reg. 12. 5. Menoch. de arbitrii lib. 2. casu 9. 3. a numero 7 & 6. ff. casu 17. numero 6. & de presumpt. lib. 5. presumpt. 3. numero 4. lib. 1. Clari. lib. 5. sentent. ff. fin. quodlibet 5. numero 15. & 16. Didacus Perez ad l. 1. titul. 4. lib. 3. ordinari. gloss. verbo per confessos. vers. Præterea, Don Francile. Samien. select. interpret. libro primo. cap. 1. numero. 11. & 12. Matthias Colletus ad cap. cum venerabilis 6. numero 24. de except. Bartholomei Berzalibus confit. criminali 4. 9. numero 2. inediti numero 30. & 1. Borgnius Cauallanus decif. Finizianensis 9. numero 10. lib. 5. Audt.

Andr. Gaillius de pace publ. libro primo, cap. 17. num. 3. 4. 6. & 7. Hieronym. Ceuallus practicatum quæst. communum contra communes iomo primo, quæst. 362. ex numero 9. Ioannes Grullus Sequanus decif. Dolana 12. a numero 15. Farinacius tercia pars. criminalium, titul. de res confit. & confessio, quæst. 81. a num. 110. iuncto num. 157. & quarta pars. tit. de homicidio, quæst. 155. ex vien. 420. Sigillum. Scaccia de iudicio libro secundo, cap. undecimo, a num. 332. veri. Primus est, Camillus Borellus in summa decif. iomo secundo, titul. 3. numer. 394. cum dubiuo seqq. Hieronymus Bucatarius de differentiis inter causam civiliam & criminalis, different. 40. ex numero 3. quicquid ab hac receptissima sententia subtiliter magis quam vere in multis discedat Antonius Merenda controv. iur. lib. 3. cap. 6. Quapropter operaprecium erit, alia in ciuilibus adiungere exempla, ex quibus palam constet, qualitatem etiam connexam; extrinsecus recognitioni adiectam, eius exceptionem non morati, que ne piumum hac dissertatio protrahatur, ad sequentem referuanda duxi.

DISSESSATI^O XXV.

De eadem rursus materia priuatæ scripture recognoscit, sive de exemplis aliquot ad proximū utilibus, quibus palam constet, non esse eius executionem impediendam ob qualitatem, vel exceptionem etiam connexam, extrinsecus recognitioni adiectam, & maximè de exceptione non numerata pecunia.

S V M M A R I A.

- 1 Recognoscens scripturam, in qua quid simpliciter promittit, non potest addere qualitatem, etiam connexam, puro modum, vel conditionem, ita non contentam, quia quod talenm qualitatem iuri contrafœc presumptionem habet. & quare? cum num. seqq.
- 2 Qualitas in chirographo non contenta, non alia in eius recognitione allegari potest, quam quæ aliquip à iure inest, vel presumitur.
- 3 Expressio eius, quod à iure inest, nihil operatur, ibid.
- 3 Qualitas, quæ ob id prius presumitur in chirographo, quod in eo non continetur, puta defœtus causa, in recognitione allegari potest, nec ad ea per creditorum separari valit, sed vel simili admittenda est, vel omnino repellenda.
- 4 Scriptura, causam debiti non exprimens, inefficax est ad obligandum, si aliunde de debito non apparent.
- 5 Lex 3. tit. 8. lib. 3. ordinamenti, & lex 1. tit. 16. lib. 3. nouæ compilat. ad hoc presertim emanarunt, ut stipulationis solemniter in iure communis requisitum ad obligacionem ex pacto producendum, tollerent.
- 6 Causa defectus chirographi obligationem etiam hodie apud nos vidat.
- 7 Imò & publici instrumenti, etiam clausula, quam

guarantiam vocant, mutati, contra plures partim indistincte, partim sub distinctione contrariantur dicentes.

- 8 Recognoscens post biennium chirographum, in quo certam se ab alio pecunia quantitate inquit accepisse fatus est, & addens sive futura numerationis se id fecisse, sibi ex tali recognitione praedicat, & qualitas adulio potest per actionem repudiari.
- 9 Habet contra sex malorum sententia quoad qualitatem, sive exceptionem non numerata, pecunia post biennium obiectam, presumptionem iuris, & de iure, qua probationem in contrarium excludit.
- 10 Ex veriore tamen, ac receptione, presumptionem iuris tantum, qua probationem contrarium ipsius chirographari debitoris admittit.
- 11 Tota bienniam concedenda in chirographo contenta se numerata pecunia accepisse, quam non accepit, ad eius rei querelam proponendam meritorum est si fauorem, & utilitatem respexit, ut sola allegatione cum iure redolent, & contrarium probandi ens in adversarium transferrent, nec debent in damnum veri.
- 12 Verterentur in damnum si asserto debitori post id tempus prolatae omnes in se affirmare volent, legitimum remedium denegant, & quale idem modum sit;

- 13 Leges exceptionem non numerata pecunia post biennium excludentes, de ea tantum exceptionem loquuntur, que per medium genitiva preponi potuit, merita probandi in creatiora translatio, & non de exceptione in factum ex defectu ratione numerationis competente.
- 14 Effectus diversi ex opinionem contrarietate restant, quod executionem chirographi, post biennium sub qualitate non numerata pecunia recognoscit.

- 15 Creditor si in simplici chirographo se pecuniam, vel speciem, sibi debitam ex causa empti, vel similii, a debitorre receptione professus sit, tantum dies habet ad receptionis defectum allegandum, & eius rei ratio remisit.

- 16 Contrarium ex aliorum sententia tanquam iuris defenduntur.
- 17 Exceptionem numerata pecunia obiecta à delictore recognoscente chirographum mutua iura biennium, per se insit, & à iure presumitur, adquæ ipso iure tutum reddit recognoscendum, dum contrarium ab adversario probatum non fuerit, & num. seqq.
- 18 Etiam si chirographum nullatum sit iuramento, non ipsi confessione recepta pecunia accedit, sed promissione solvendi tantum, & quare?

- 19 Id absque dubio procedit, cum in ipso recognitionis actuilla opponitur exceptio sive qualitas, sub qua recognitione informis, & incerta redditur.
- 20 Si tunc fuerit emissa, an potest admittenda sit intra terminum, opponendis ac probandois exceptionibus præstabilitum & n. seqq. indicamus lex 1. & 2. tit. 21. lib. 4. nouæ compilat.

21 Qued

- 21 Quid uenit fit admittenda aduersaria publ. instrumentum, cui executionis iuris per statutum concordatur, excusaturum plueri, vnde ad chirographum recognitum infatur.
- 22 Recognoscens chirographi in iudicio absolute falsa, ita præca, certa, & clara esse intelligit, & ac confessio contenta in ipso chirographo, me minus executionem meretur, quam si illa confessio iterum in iudicio fieret.
- 23 Exceptio non numerata pecunia, vel alia similis non admittitur aduersaria confessio non absolute, præca, certa, & clara, ad illius executionem impediendam.
- 24 Nec aduersus chirographum recognitum tam esse admittenda Parador. & Voluntas decernit.
- 25 Pro contraria sententia, quod illa admittenda sit, & iura decem dies probata executionem impedit, expenditur leges Regia, nullam legitimam exceptionem iura decem dies probatas excludentes.
- 26 Admitit ex veriore, ac receptione sententia, aduersaria instrumentum publicum, ex quo intra biennium execuio possita est, ad eam ipso iure impediendam, dum contrarium ex aduerso probatum non fuerit.
- 27 Exceptio pretij non soluti, vel rei non traditis, intra legiūm tempus probata, executionem impedit.
- 28 Hieronymus Ceuallus dom. à Pavadorio discedere vult, sibi ipso iuxta verborum canticum contradicit, & in illius potius sententiam incidit.
- 29 Defenditur iuxta mentem, quæ verbis potius est, in eamque rem nonnulla iura expeditur.
- 30 Si quod verba sonans dicere voluerit, præter manifestam sui ipsius contradictionem, rem prouisus absurdam dicere, & quare?
- 31 Mens eius qualis fuerit ex ipsius posterioribus verbis deprehendatur, quomodo etiam intelligitur à Stephano Gratiano.
- 32 Exceptio non numerata pecunia, in ipso alla recognitione intra biennium falsa, opponi prætermissa, postea intra terminum probandi exceptionibus præfixa non admittitur cum iure, ac privilegio transferendi in adversarium omni probandi contrarium.
- 33 Tunc tempora emissa, iuris contra se presumptio nem habet quod vera non sit, & quare?
- 34 Admitit iura decennium, probandi exceptionibus prætermissis, exceptio per opponentes in se vere probandi, & quare?
- 35 Presumptio iuris, quæ contra aliquem adest, confitetur per contrarium ipsius probationem.
- 36 Subscriptio non nocet ei, qui cum subscriptiveret, quæ scripta sunt non legit, & nullo minus si ante dictam subscriptam vacue schedula subscripta, quæ postea confitetur est.
- 37 Recognoscit propria subscriptiōnē absque praescripta chirographi letione in dubio non presumitur, imid ab allegante liquido probantur est, & num. 48.
- 38 Petrus Nivius ab Auendato, ad hoc vt chirographum recognitum executioni mandari possit exigens, ut ante omnia confitetur illud fuisse recognoscens letum, refellitur, ob prædicti letionis presumptionem, quæ contra recognitionem adest.
- 39 Generaliter etiam exigit, quod chirographum & recognoscere impugnatum non fuerit, ductus autoritate Roderici Suarez cuius doctrina ex-
- 40 penditur usque ad n. 45.
- 40 Sententia lata contra confessori, vel iuramentari, aut publ. instrumentum, de quibus liquidatio non confitatur, quia à parte invenerata sunt, videntur, & numero 45. & 55. ubi id declaratur.
- 41 Confessio indicatrix, & iuramentum rei indicata agnoscitur, & ut ipsa res indicata executionem habeat.
- 42 Instrumentum publicum est probatum evidenter, & (agnoscitur) probata.
- 43 Sententia lata contra aliam sententiam invenientem partem emanatam, & in rei indicata authoritatem transaliam, ipso iure nulla est.
- 44 Id procedit quando non dubitatur de viribus prima sententia, sed illa nullo modo impugnatur quia nunc iudicium notiorum, & n. 53.
- 45 Sententia contra notiorum, de quo iudicis indicatrix constat se nulla.
- 46 Auendanti sententia dumtaxat vera esse potest si accipiatur de impugnatione chirographi ex aliquo defectu, quæ ipsa habeat presumatur, dum contraria ab aduersario non probetur.
- 47 Secundum si alia modo a recognoscere impugnetur, & quare?
- 48 Delictum in inducendo quenquam meum, vel dolos ad scribendum vel subscribendum, in dubio non presumitur.
- 49 Recognoscit chirographi absque praescripta eius letum ne potest quandoque fieri per fraudem iudicis alteri pertinacem, & eius rei exemplum remisit.
- 50 Recognoscit facillimum est executionem aduersi competenter eludere, si qualiter chirographi impugnatio, ac delicti negotio ei ad id praedestet, ac sufficeret, quod iuri reguli reponat.
- 51 Scripta prima vel eius subscriptio, per scribentem, vel subscriptivem recognoscit, plena fiducia aduersarii cum facit licet debitum infraire, ex veriore sententia, aduersarii nonnullas contrariam exsolvit.
- 52 Ad executionem similiter proderit virtute recognoscens, non obstante debiti inscriptione.
- 53 Sententia quo casu aduersarii rem indicatam prolati, ipso iure nulla est, irrita etiam realitate lata aduersaria confessio, iuramentum, aut publicum instrumentum fecit alias.
- 54 Scripta prima vel eius subscriptio, per scribentem, vel subscriptivem recognoscit executionem quæ non debet impediens ob illius impugnationem?
- 55 Executio nedum non impeditur ob qualitatem individualium, arcognoscente additam, nec in chirographo contentam sed alignando nec ob letio vel relato, & num. 48.
- 56 Protestatio iuri praetextu illudsum conferuat.
- 57 Delictum sub certis legibus, & conditionibus obligatus potest solutionem recensare, cum illa implietam sit.
- 58 Negligens potere implementum conditionum, sub quibus tantum se obligatum facetur, arguitur, si contra se presumptionem, habet, quod vel simpliciter absque illius obligavit, vel ab eo iure, quod per eas sibi graduerat, utro potest recipi.
- 59 Sollem simpliciter partem debiti, simpliciter quoque ad rebus solutionem obligatus manet.
- 60 Sollem partis debiti interrupit i. fin. debiti presumptionem in reliquo.